

“Makroeskualde Atlantikoa: maila anitzeko eremu atlantikoa egituratuz” jardunaldia

EuroBasque eta Europako Mugimenduaren Kontseilu Federala antolatuta

2025ko otsailaren 21a, Bilbo

Ondorioak

Luis Miguel Pariza eta Igor Filibi

Arku Atlantikoko eskualdeek urte asko daramatzate sare eta erakunde politiko eta sozialak garatzen, lankidetzak areagotzeko. Esparru atlantikoaren egituraketak, aldi berean, Europaren integrazio osoa indartzeko balio du.

Frantziako, Irlandako, Espainiako eta Portugalgo eskualde atlantikoak itsas arro atlantikoaren estrategiaren esparruan abian jartzen ari diren jarduerak eskualdeen, hirien, enpresen eta gizarte zibilaren arteko lankidetzak indartzen ari dira, eta abiapuntu bikaina dira itsas zutabeaz gain lurralde-osagaia ere barne hartzen duen Makroeskualde Estrategia bat ezartzeko.

Hizlariak bat etorri ziren Kontseilu Europarrari ahalik eta eperik laburrenean Estrategia Makroeskualde Atlantikoa sortzeko eskatzeko, estrategia hori 2023ko abenduan aurkeztu zen Espainiako lehendakariak Gai Orokorretako Kontseiluari, eta Europako Batzordeari estrategia hori garatzeko proposamena egiteko eskatzeko.

Martxan dauden lau Makroeskualde Estrategia esperientziak kontuan hartu izan behar dira: Itsaso Baltikoko eskualdekoa, Danubioko arrokoa, Adriatiko-Jonikoko eskualdekoa eta Alpeetako eskualdekoa.

Jardunaldiaren ondorioetan, Makroeskualde Atlantikoaren Ekintza Planak eta Gobernantza sistemak izan zitzaketen helburuak adierazi ziren..

A- Ekintza-planak, besteak beste, honako helburu eta jardun-ildo hauek izan ditzake:

1- Ekonomia Urdina.

Portuak itsas ekonomiaren jardura ekonomikoen erdigunea dira, eta ondasun eta zerbitzuen merkataritzarako eta pertsonen mugikortasunerako lekua.

Arrantza eta akuikultura

Itsasoko energia berriztagarriak

Itsas ikerketa indartzea

- 2- Makroeskualdea garraio-sareen bidez hobeto lotzea: Atlantikoko trenbide-korridorea, itsasoko autobideak, intermodalitatea.
- 3- Energia-sareak, sare elektrikoak eta hidrogenozkoak zabaldu
Jasangarritasuna eta ingurumena
Klima-aldaketaren aurreko kostaldeak
Ozeanoaren osasuna eta biodibertsitatea
- 4- Garapen ekonomikoa hobetzea
Industria-politika
Eskualdeen arteko merkataritza handitzea
Berrikuntza, digitalizazioa eta berrikuntza sustatzea
Lehiakortasuna hobetzea
- 5- Enplegua eta gizarte-kohesioa
Enplegurako prestakuntza-politikak.
Lan-merkatu komuna garatzea esparru atlantikoan eta mugikortasunean.
Gizarteratze-politikak indartzea
- 6- Nekazaritza jasangarria
NPB eskualde atlantikoetara egokitzea
Eskualdeen arteko lankidetzak hobetzea
- 7- Herriarrak, eskualdeak eta herriak hurbiltzea
Balio kulturalak eta lurraldeen arteko loturak indartzea
- 8- Turismo jasangarria
Kostaldeko eskualdeetan, landa-eremuan eta hirietan.
- 9- Atlantikoko unibertsitate- eta ikerketa-sareak indartzea, interes komuneko puntuak eta sinergiak bilatuz.
- 10- Atlantikoak hirugarren herrialdeekin ere lotzen gaitu:
Erresuma Batuekin, Brexita gorabehera
Afrikako eskualde atlantikoekin
Hainbeste gauza partekatzen ditugun Amerikako herrialdeekin: historia, kultura, negozioak, merkataritza eta balio demokratikoak

B- Gobernantza-sistema

Lau Makroeskualdeen gobernantza oinarri hartuta, proposatzen dugu Estrategia Makroeskualde Atlantikoak maila anitzeko gobernantza-sistema oso sendoa izatea, bai politikoki, bai teknikoki, Alpeetako makroeskualdeak dagoeneko arrakastaz probatu duenaren antzekoa.

Dauden ereduak kontuan hartuta, makroeskualde atlantikoaren gobernantza-sistema hiru mailatan egituratzea proposatzen dugu:

- 1- Maila politiko gorenekoak: estatuetako eta eskualdeetako gobernuetako gobernuburu eta ministroak, Europako Batzordea eta Kontseilua, Ekonomia eta Gizarte Komitea eta EBko Eskualdeetako Komitea.

- 2- Bigarren maila politikoa eta administratiboa: zuzendari nagusiak eta tartean dauden beste goi-funtzionario batzuk.
- 3- Maila teknikoa: proiektuen arduradunak, toki-, eskualde- eta nazio-mailan. Ondo koordinatuta eta Europako Batzordeak lagunduta..

Hiru mailetan sartu behar dira gizarte zibila eta dauden sareak: Merkataritza Ganberak, EGKren Sare Transnazional Atlantikoa, unibertsitateak, enpresa- eta sindikatu-sareak, etab. Jardunaldian, zenbait hizlariak adierazi zuten Atlantikoko sareen esperientzia aprobetxatzeak ekarriko lukeen aukera..

También se destacó la necesidad de articular bien el proyecto, lo que implicaría tener en cuenta al menos los siguientes aspectos::

- a) xehetasunez azaltzea eragileentzako aukerak eta onurak (publikoak/pribatuak, tokikoak/eskualdekoak/estatukoak/atlantikoak/europarrak);
- b) zabalkunde zabala eta egokia ematea;
- c) gizarte zibilarekiko elkarrizketa eta lankidetzara irekitzea;
- d) eta, era berean, espazio atlantikoaren narratiba egiten joatea, espazio horren batasuna ikusteko eta espazio horren konexio-elementuak erakusteko (historikoak, kulturalak, geografikoak, artistikoak, ekonomikoak, sinbolikoak, etab.).

Azkenik, eztabaidan zehar, proposamen zehatz bat egin zen, kostu txikikoa eta eragin potentzial nabarmenekoa, Makroreskualdearen proiektuan egindako aurrerapenak erakutsiko dituen web orri bat sortzean oinarritutakoa, bai eta Atlantikoko espazioko eragileentzako jarduera eta ekimen interesgarrien gordailu bat ere, newsletter itxura har dezakeena. Horri esker, informazio eta hedapen atlantikoko sare bat sortuko litzateke.